

Dokumentarna drama "Sedam"

Političarke u BiH ne bore se za prava žena

Možemo pretesti sve ono što se na svim nivoima vlasti govorilo o pravima žena i jasno ćemo vidjeti da tamo, u tim ministarstvima, kabinetima, komisijama, sjede žene koje su se apsolutno sjedinile sa svojim muškim kolegama i u takvom sistemu one funkcionišu besprijekorno, bez želje da se ikada bilo šta promijeni

Piše: Đorđe Krajšnik

Posljednjih dana u BiH, tačnije u njena osnovna tri kraka Sarajevu, Mostaru i Banjoj Luci, izvedeno je, kako je to najavljenno, scensko čitanje revolucionarne dokumentarne drame "Sedam". (Ovo revolucionarne ostavljamo budući da u izvornom nazivu drame stoji, ali ipak ostaje nejasno po čemu je ova drama sama po sebi revolucionarna). Riće je, dakle, o dramskom tekstu baziranom na intervjuima sa sedam aktivistica za prava žena iz onih dijelova svijeta gdje emancipacija i ravnopravnost među polovima još nisu dosegle zadowoljavajući nivo i gdje žene da bi preživjele i dosegle ravnopravan status u društvu, moraju proći kroz veoma tešku borbu kako bi se dosegao i minimum jednakosti u bespoštедnoj bici za preživljavanje. Dakle, dijelovi svijeta su to gdje se žene tretiraju kao objekti falocentrične svevladavine muškaraca i gdje suprotstavljanje bilo ko-

lina nameće, uvijek postoje prešutni konsenzus išta je ono što žena treba, a šta ne treba, u jednom ovakvom društvu da radi. Odnosno, iako se smatramo demokratičnim i otvorenim, ispotiha i u pola glasa jasno kažemo gdje je ženi mjesto. Šta je sramota, šta nije. Šta si žena smije, a šta ne dopustiti i kako se treba poнаšati da se ne bi povrijedio toliko čuvani "ugled" doma i porodice. Šin može sve, ali kćerka, treba je uvijek dodatno paziti i provjeriti.

S druge strane, gotovo svaka borba za jednakost između polova ovdje biva dovedena do potpune absurdnosti u kojoj se mantranjima i teoretsiranjem zamagljuje stvarna potreba za emancipacijom i jednakosti, a plasiraju nam se pojednostavljene predstave borbe za jednakost u vidu parola: žene jednako dobro voze bicikl kao i muškarci, žene su jednako dobri vozači kao i muškarci, i niz drugih pogubnih izjednačavanja koja bi kao trebala da podstaknu jednakost, a u stvarnosti prave jasnu diferencijaciju

kolegama i u takvom sistemu one funkcionišu besprijekorno, bez želje da se ikada bilo šta promijeni. Jasno je da će mnogi sada povikati da je to tako nužnost, jer je žena u politici premalo, te se one ne mogu izboriti sa razgoropađenim muškim kolegama i sistemom vladanja koji su oni uspostavili (i Biljana Plavšić je žena), ali djelovanje svih tih parlamentarki i zastupnica jasno ukazuje da one govore jedino za sebe i uvijek za sebe, a da pri tome nikada nisu ni glasiti, a kamo-lglas obespravljениh žena u BiH. Da su stvari drugačije, da su bh. političarke sposobnije, samovjesnije, uprkos svemu bile bi glas svih obespravljениh, pa i obespravljениh žena, i borile se sa svojim muškim kolegama. No, plata je plata, a prava su prava.

Iz sarajevskog Otvorenog centra, kako dalje piše Selimović, povodom samo jedne političarke u ovom projektu odgovaraju da je jedini kriterij bio da su žene koje učestvuju u projektu uspješne u svojim poljima i da se aktivno

